

## ספרות עברית וכללית

### לעולים חדשים

### הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שעתיים וחצי.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה ארבעה פרקים.

פרק ראשון: סיפור קצר

פרק שני: דרמה

פרק שלישי: רומאן ונובלה

פרק רביעי: שירה (שירת ימי הביניים, "לבדי" מאת חיים נחמן ביאליק, שירת אורי צבי גרינברג, שירת רחל)

מארבעת הפרקים יש לבחור בשלושה פרקים ולענות על השאלות לפי ההוראות בכל פרק (לכל פרק —  $33\frac{1}{3}$  נקודות).

ג. חומר עזר מותר בשימוש: (1) מילון עברי-לועזי / לועזי-עברי

(2) רשימת יצירות

ד. הוראות מיוחדות: (1) רשום בראש כל תשובה את מספר הפרק ואת מספר השאלה שבחרת להשיב עליה.

(2) לנבחנים אינטרניים: חובה לצרף למחברת הבחינה את רשימת היצירות שנלמדו.

לנבחנים אקסטרניים ולנבחני משנה: תימסר רשימת יצירות.

(3) אין לכתוב על אותה יצירה בתשובות שונות.

(4) שים לב לכתב, לכתוב, לפיסוק ולכללי הדקדוק.

כתוב במחברת הבחינה בלבד. רשום "טיוטה" בראש כל עמוד המשמש טיוטה.

כתובת טיוטה בדפים שאינם במחברת הבחינה עלולה לגרום לפסילת הבחינה.

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

**בהצלחה!**

## השאלות

### פרק ראשון – סיפור קצר

אם בחרת בפרק זה, ענה על שתיים מן השאלות 1-3 (לכל שאלה –  $16\frac{2}{3}$  נקודות).  
אין להדגים באמצעות אותה היצירה בכמה תשובות.

**שים לב:** בשאלות 1-2 אפשר לענות גם על פי הסיפור "צלליות" מאת אמיר גוטפרינד.

1. ענה על שני הסעיפים א-ב.
  - א. תאר את הסיום של אחד מן הסיפורים הקצרים שלמדת, והסבר את התרומה של סיום זה לבניית משמעות הסיפור. (11 נקודות)
  - ב. האם סיום זה הפתיע אותך? הסבר והדגם את דבריך. ( $5\frac{2}{3}$  נקודות)
2. תאר משבר בחייה של דמות מרכזית בסיפור קצר שלמדת. לדעתך, האם משבר זה משקף גם את מצב החברה הסובבת את הדמות? הסבר והדגם את דבריך.
3. צלליות / אמיר גוטפרינד
 

מהי הביקורת החברתית הבאה לידי ביטוי בסיפור "צלליות"? הסבר והדגם את דבריך.

## פרק שני – דרמה

אם בחרת בפרק זה, ענה על אחת מן השאלות 4-7 ( $33\frac{1}{3}$  נקודות).

טרגדיות של סופוקלס: "אנטיגונה", "אדיפוס המלך"

טרגדיות של שקספיר: "המלט", "המלך ליר", "מקבת", "אותלו", "רומיאו ויוליה"

4. האם לדעתך פעולותיו של הגיבור בטרגדיה שלמדת מושפעות מגורמים פנימיים (אישיותו), מגורמים חיצוניים או מגורמים פנימיים ומגורמים חיצוניים גם יחד? נמק והדגם את דבריך.

5. בחר בשתיים מדמויות המשנה בטרגדיה שלמדת, תאר אותן, והסבר כיצד הן מניעות את העלילה ומאירות את הדמות המרכזית בטרגדיה.

מחזה מודרני (מן המאה ה-19 או מן המאה ה-20)

6. ענה על שני הסעיפים א-ב.

א. תאר את תכונות האופי של דמות מרכזית במחזה המודרני שלמדת, והסבר כיצד תכונות אלה באות לידי ביטוי במחזה. ( $23\frac{1}{3}$  נקודות)

ב. לדעתך, אילו מן התכונות שתיארת ראויות להערכה, ואילו מן התכונות ראויות לגינוי? נמק את דבריך. (10 נקודות)

7. ביצירות רבות מתוארים יחסים מסובכים בין בני משפחה או בין גבר לאישה שאינם בני משפחה.

הסבר והדגם כיצד באים לידי ביטוי במחזה המודרני שלמדת יחסים מסובכים כאלה.

הסבר את התרומה של היחסים שתיארת לבניית משמעות המחזה.

## פרק שלישי – רומאן ונובלה

אם בחרת בפרק זה, ענה על אחת מן השאלות 8-10 ( $33\frac{1}{3}$  נקודות).

**שים לב:** בשאלות 8-9 אפשר לענות גם על פי הרומאן "1984" מאת ג'ורג' אורוול.

8. ביצירות רבות יחסי אהבה, חברות או ידידות בין דמויות הם לעיתים נקודות אור במציאות קשה.

האם יחסים כאלה הם נקודת אור ברומאן או בנובלה שלמדת? הסבר והדגם את דבריך.

9. האם דמות מרכזית ברומאן או בנובלה שלמדת מצליחה להגשים את הרצונות שלה או נאלצת לוותר עליהם?

הסבר והדגם את דבריך.

10. 1984 / ג'ורג' אורוול

דמויות ביצירות רבות מתמודדות עם נסיבות החיים שלהן באמצעות התנגדות ומרד או באמצעות הסכמה והשלמה עם המציאות.

באילו דרכים וינסטון סמית מתמודד עם נסיבות חייו? הסבר והדגם את דבריך.

## פרק רביעי – שירה

(שירת ימי הביניים, "לבדי" מאת חיים נחמן ביאליק, שירת אורי צבי גרינברג, שירת רחל)

אם בחרת בפרק זה, ענה על שתיים מן השאלות 11-22 (לכל שאלה –  $\frac{2}{3}$  16 נקודות).

### שירת ימי הביניים

11. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריו.

ראה שמש / שלמה אבן-גבירול

ראה שמש לעת ערב אדמה / כאלו לבשה תולע למכסה,  
תפשוט פאתי צפון וימין / ורוח ים בארגמן תכסה,  
וארץ – עזבה אותה ערמה / בצל הלילה תלין ותחסה,  
והשחק אזי קדר, כאלו / בשק על מות יקותיאל מכסה.

כיצד תיאור שקיעת השמש מבטא את הכאב של המשורר על מות יקותיאל? הסבר והדגם את דבריך.  
בתשובתך כתוב גם על שתיים מדרכי העיצוב התורמות לביטוי הכאב.

12. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריו.

לאטף דברי שירך / שלמה אבן-גבירול

לאטף דברי שירך, דבורה, / אשר קרית "שמע" מפיה יקרא,  
מיחדת ומארכת ב"אחד" / ומתזת בזכר רם ונורא,  
אשר נתן דבש תחת לשונך / ושם לך להדף אויבך מרה.  
הלא אם את בעיניך קטנה – / כבודה את ולך משפט בכורה.  
חמודות טהרו אותך, ואיגך / כשרך עוף אכל צפור טהורה.

כיצד באה לידי ביטוי בשיר זה ההערכה של המשורר לדבורה? הסבר והדגם את דבריך.

13. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחרי.

### כתנות פסים / משה אבן-עזרא

כתנות פסים לבש הגן / וכסות רקמה מדי דשא,  
ומעיל תשבץ עטה כל-עץ / ולכל-עין הרצה פלאו.  
כל ציץ חדש לזמן חדש / יצא שוחק לקראת בואו,  
אך לפניהם שושן עבר, / מלך, כי על הורם כסאו.  
יצא מבין משמר עליו / וישנה את בגדי כלאו.  
מי לא ישתה ינו עליו / האיש ההוא ישא חטאו!

כיצד ההזמנה למשתה היין בבית האחרון בשיר קשורה לתיאורי הטבע ולהתפעלות מן היופי של הגן?  
הסבר והדגם את דבריך.

### שירת ביאליק

14. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחרי.

### לבדי / חיים נחמן ביאליק

- |       |                                                                                                                           |       |                                                                                                                        |
|-------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| בית 1 | כלם נשא הרוח, כלם סחף האור,<br>שירה חדשה את-בקר חיהם הרנינה;<br>ואני, גוזל רך, נשתכחתי מלב<br>תחת כנפי השכינה.            | בית 4 | וכשפלה לבבי לחלון, לאור,<br>וכשצר-לי המקום מתחת לכנפה –<br>כבשה ראשה בכתפי, ודמעתי על-דף<br>גמירתי גטפה.               |
| בית 2 | בדד, בדד נשאיתי, והשכינה אף-היא<br>כנף ימינה השבורה על-ראשי הרעידה.<br>ידע לבי את-לבה: חרד חרדה עלי,<br>על-בנה, על-יחידה. | בית 5 | חרש בכתי עלי ותתרפק עלי,<br>וכמו שכה בכנפה השבורה בעדי:<br>"כלם נשא הרוח, כלם פרחו להם,<br>ואותה לבדי, לבדי..."        |
| בית 3 | כבר נתגרשה מכל-הזיות, רק-עוד<br>פנת סתר שוממה וקטנה נשארה –<br>בית-המדרש – ותתכס בצל, ואהי<br>עמה יחד בצרה.               | בית 6 | וכעין סיום שלי-קינה עתיקה מאד,<br>וכעין תפלה, בקשה וחרדה כאחת,<br>שמעה אזני בבכי החרישית ההיא<br>ובדמעה ההיא הרוותחת – |

כיצד מוטיב הבדידות בא לידי ביטוי בשיר? הסבר והדגם את דבריך.

## שירת אורי צבי גרינברג

15. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריך.

שִׁיר אָמִי וְהַנַּחֵל / אורי צבי גרינברג

וְאוֹלִי אֶל הַנַּחֵל הַהוּא מִיָּמֵי הַנְּעוּרוֹת  
הַשּׁוֹטֵף פִּי סִדְנֹו שֶׁל הָעֵץ הַפְּרוֹת  
הַמְּלַחֵךְ אֶת גְּדֵרוֹת הָאֲדָמִים הַחוּמִּים  
שֶׁל גְּנֵי הַפְּרוֹת שָׁם, תָּבוֹא הַנְּעִירָה  
אֲדָמַת הַשָּׁעַר, הִיא אָמִי... דְּמִדּוּמִים.  
וְתַפְשֵׁט בְּגָדֶיהָ וּבְכֹתָנֶת מְשִׁיָּה  
תֵּרֵד שָׁם בַּנַּחֵל, אֶרְאֶנָּה שׁוֹחָה:  
אֱלֹהִית הִיא בְּמִים נָאוֹה בְּכַחֶה!  
דּוּמְיָה וְנִיחוּחַ פְּרוֹת מְסָבִיב.  
וְאֲנִי עוֹד אֵינֶנִּי בִּיקוּם וְאָבִי  
עוֹדוֹ עָלַם בְּנוֹף בֵּית אָמוֹ וְאָבִיו.

וְהִנֵּה הִיא עוֹלָה מִן הַנַּחֵל... אָמִי:  
הַנְּעִירָה הַבְּרָה אֲדָמַת הַשָּׁעַר  
בְּלִבָּנֶת הַבְּתוּלִים בְּכֹתָנֶת מְשִׁיָּה  
וְאֵין הִיא רוֹאָה אֶת בְּנֵה הַמְּבָגָר  
הַעוֹמֵד וְרוֹאָה אֶת אָמוֹ בְּעוֹלָם  
וְנִעְרָה הִיא בְּטָרֶם-עַתָּה, בְּאִשְׁיָה  
נוֹגֶה רֹאשָׁה בְּעֶרֶב יוֹם אֶל גְּדֵרוֹת  
הָאֲדָמִים הַחוּמִּים  
שֶׁל גְּנֵי הַפְּרוֹת,  
שְׁנוֹסְפָה עַל מִתְקָם מְתִיקוֹת דְּמִדּוּמִים...

הִהָּ הַכְּסִיף זֶה הָרֹאשׁ וְהַשֶּׁלֶג זֶה הָרֹאשׁ  
עַדִּי שְׁנוֹכָפֶשׂ בְּדָמוֹ בְּעֶפֶר  
שְׁנִשְׁפָּךְ בִּידֵי גוֹי גְּרָמְנִי בְּאֶכְזֹר.  
וְהֵבֵן לֹא שְׁלֵם וְאֶת הַבּוֹר לֹא חָפַר.

הסבר והדגם כיצד תיאור האם בתקופות שונות בחייה מבטא את הכאב של המשורר.

16. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריך.

### שיר נס השיר / אורי צבי גרינברג

כל שיר אִמְתִּי – הוא נֶס:  
הוא פְּתִיחַת הַשָּׁעַר וְהַפְּשָׁלַת הַוִּילּוֹן:  
מְשִׁיב רִיחוֹת הַנִּיחוּחַ מִן הַשָּׂדֶה הָאָבוֹד:  
מֵאֲבִי הַנַּחַל וּמִנֶּפֶשׁ הַבָּאָר וְהַקִּילּוֹן:  
לְשֵׁם עֲפוֹת צִפְּרִים בְּעֵינִים סְגוּרוֹת:  
כָּנָף לְמִטָּה וְכָנָף לָרוֹם –

הַיִּלְדוּת הִיא מַעְבָּר מִזֶּה שֶׁל הַתְּהוֹם:  
הַשָּׁמֶשׁ עוֹלָה שֵׁם כָּלֵב הַלְּבָבוֹת הַקּוֹרְנִים  
בְּשֶׁאֶגַת כְּסוּפָם לְמַעַלָּה מִן חֲלוֹם.

אֲנִי מִמְשִׁישׁ אֶת הָעֲנָפִים וְגִזְעֵי הָעֵצִים הַחֲמִים  
אֶת הָרְגָלִים הַדַּקּוֹת שֶׁל אֵילוֹת הַשָּׂדֶה  
וְאֵת גּוֹפֶן,  
וְאַחֲרֵי צִפּוֹר מִדְּדָה־שֵׁם גַּם אֲנִי מִדְּדָה.

הָאֵם אֵינָנָה, לֹא אִדַּע מְקוֹם עֲפָרָה  
אֶךְ טְבוּעָה הִיא בְּמַהוּתִי בְּכֶסֶף שִׁיבְתָּה וְתַמַּת הַנַּעֲרָה.  
וְשִׁיר הָעֶרֶשׁ עַל גְּדֵי הַזָּהָב  
שֶׁנִּסְעָ לְסִחּוֹר מְגֻדִים  
צְמוּקִים וְשִׁקְדִים וּוְרָדִים  
הוֹמָה בִּלְבַב כְּכַנְרֵת־נְגוּנָיו שֶׁל הָאֵב.  
אֲנִי אוֹהֵב הַמַּאֲכָלִים וְהַבְּשָׁמִים שֶׁהוּא אֹהֵב  
וְכוֹאֵב כָּאֵב גְּלוּת הַשְׂכִּינָה אֲשֶׁר הוּא כָּאֵב.

כיצד הגעגועים של המשורר באים לידי ביטוי בשיר? הסבר כיצד כתיבת השיר תורמת להתמודדות עם געגועים אלה.



17. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריו.

### תפלה אחרונה / אורי צבי גרינברג

הִרְכִּינֵנוּ, אִם רְצוֹנְךָ בְּכָךְ, כְּאֲשֶׁר תִּכְף אֵילָנוֹת  
בְּכַבֵּד הַבְּרָכָה הַמְתוּקָה מִתְמוּז עַד תִּשְׂרִי,  
כִּי גַם אָנוּ עֲצִיף עִם יְבוֹל הַיְּגוֹנִים הַכְּבֵּד;  
אֵךְ אַל נָא תַעֲקֹרְנוּ מִשְׁרֵשׁ זֶה הָאֲדָמָה,  
כִּי בַחֲרָנוּ לְהִיּוֹת בָּהּ כְּמוֹ שְׂשִׁיתִלֶּת אוֹתָנוּ  
בְּעִגּוֹל הַיָּמִים וְהַלִּילוֹת.

אִם גָּזַר הוּא מִפִּיָּךְ: בֶּל יָגַע מִצְחָנוּ בַּגְּבָהוֹת  
וְלֹא נַעֲפִיל עַל שְׁלֵבִים בְּסֶלֶם הַזָּהָב בְּחִזּוֹן -  
תִּגְנוּ וְנִכָּרָה בְּרִית עִם אֲדֻמֹּתֶךָ הַחַיָּה  
בְּעִמְקֵי הָאָדָם הַיָּפָה,  
וּבְלוֹחַ חַיֵּינוּ מְחַה שְׁלוֹשׁ אוֹתִיּוֹת: מָוֶת.

כיצד הקשר בין אדם לאדמה בא לידי ביטוי בשיר? הסבר והדגם את דבריך.

18. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריו.

### אליהו הנביא / אורי צבי גרינברג

...שְׁשָׁה מִלְיוֹנִים כּוֹסוֹת אֱלִיהוּ בְּדָם תַּחַת יַיִן.  
שְׁשָׁה מִלְיוֹנִים בְּגִיחָרֶץ, כִּי הֵנָּם בַּמָּתִים.

לֹא יָבֹא אֱלִיהוּ לְפָקֵד נוֹיָהֶם,  
שָׁם יוֹשְׁבִים הַמְרַצְחִים;  
וַיְדֹוּ לֹא תִגַּע בְּכַפּוֹת הַמִּנְעוּל.

לֹא יָבֹא אֱלִיהוּ לְטַעַם מְכֹסוֹת  
בְּהֵן דָּם תַּחַת יַיִ"שׁ לְסַעוּדַת הַגּוֹיִים.

יֶרֶחַ שֶׁל פֶּסַח וּשְׂדֵה כּוֹכָבִים...  
דּוּמִיָּה, דּוּמִיָּהוּ – –

אֶפְלוּ בַחֲלוֹם לֹא אֶקְלַע אֱלִיהוּ!  
צָרִיךְ לַעֲבֹר יָם אֶפְלוּ בַחֲלוֹם – –

הוא נִשְׁאָר עַל קְבָרוֹת־יְהוּדִי־בְכָאֲכָם:  
הֵם אֶהְבֵּוּהוּ וְהוא אֶהָבָם.

הֵם הִיוּ סִבְלָנִים וְרָצוּ לַחֲכוֹת לוֹ,  
אֲבָל הַגּוֹיִים לֹא נָתְנוּ לַחֲכוֹת.

הוא נִשְׁאָר עַל קְבָרָם: הִיְהוּדִי הַיְחִיד  
לְבִלְתִּי מְרָמָה... כְּאֻמַּרְת הַגּוֹיִים,  
כִּי אֵינְנוּ גּוֹף חַי מִבְּשָׂר וּמַדָּם.

שָׁם יֵשֵׁב לוֹ בְּדָד, שָׁם יֵשֵׁב לוֹ יָדָם  
יוֹמָם וְלַיִל בְּאֶבְלוֹ סְחוּר סְחוּר,  
חֶרֶף וְקִיץ, גֶּשֶׁם וּכְפֹר.

לֹא יִקְצֹף עָלָיו גּוֹי, לֹא יִנְבַּח עָלָיו כָּלֵב,  
כִּי אֵינְנוּ גּוֹף חַי מִבְּשָׂר וּמַדָּם.

הוא רוֹחֲנוּ בְלִבָּד, הוא הַדְּוִי לֹלֵא דְמוֹת,  
תַּחֲתָיו גּוֹלְלִים: מְרַחֲקִים־מְרַחֲקִים  
וְזַעֲמִים חֲנוּקִים:

כִּי לֹלֵא תִנְחוּמִים  
כִּי לֹלֵא שְׁלוּמִים – –

מהי התרומה של החזרה על המילה "לא" לבניית משמעות השיר? הסבר והדגם את דבריך.

## שירת רחל

19. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריו.

### רק על עצמי / רחל

רק על עצמי לספר ידעתי.  
צר עולמי כעולם נמלה,  
גם משאי עמסתי כמוה,  
רב וכבד מכתפי הדלה.

גם את דרכי – כדרךך אל צמרת –  
דרך מכאוב ודרך עמל,  
יד ענקים זדונה ובוטחת,  
יד מתבדחת שמה לאל.

כל ארחותי הלזי והדמיע  
פחד טמיר מיד ענקים.  
למה קראתם לי, חופי הפלא?  
למה כזבתם, אורות רחוקים?

הצג והסבר שתיים מדרכי העיצוב בשיר, שהמשוררת מבטאת באמצעותן את הדימוי העצמי שלה.

20. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריו.

### פגִיֶּשָׁה, חֲצִי פִּגִּישָׁה / רחל

פִּגִּישָׁה, חֲצִי פִּגִּישָׁה, מִבֶּט אֶחָד מְהִיר,  
קִטְעֵי נִיבִים סְתוּמִים – זֶה דִּי...  
וְשׁוֹב הֲצִיף הַכֹּל, וְשׁוֹב הַכֹּל הִסְעִיר  
מִשְׁבֵּר הָאֶשֶׁר וְהַדִּי.

אֶף סֶכֶר שִׁכְחָה – בְּנִיתִי לִי מִגֹּן –  
הִנֵּה הָיָה כָּלֵא הָיָה.  
וְעַל בְּרָכִי אֶכְרַע עַל שְׁפַת אֲגַם סוֹאֵן  
לְשִׁתּוֹת מִמֶּנּוּ לְרוּיָה!

בחר בשניים מן הניגודים בשיר, והסבר את תרומתם לביטוי החוויה של המשוררת.

21. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריו.

### מִיכָל / רחל

וּתְאַהֵב מִיכָל בֵּת שְׂאוֹל אֶת דָּוִד... וּתְבֹז לוֹ בְּלֶבָה  
(שמואל א', י"ח, כ'; שמואל ב', ו', ט"ז)

מִיכָל, אֲחוֹת רְחוּקָה! לֹא נִתַּק חוּט הַדּוֹרוֹת,  
לֹא שָׁלְטוּ בְּכַרְמֶךָ הַנוֹגָה חֲרָלֵי הַזָּמָן,  
עַל כְּתָנֶת מִשְׁיָךְ לֹא דָהוּ פְּסִי אֲרָגְמָן  
וְצִלְצוֹל אֶצְעָדוֹת זֶהְבֶּךָ עוֹד הָאֵזֶן תִּקְלֹט.

לֹא אַחַת רְאִיתִיךָ נִצְבֶּת לִיד הָאֶשְׁנֹב,  
בְּעֵינֶיךָ הִיפָּה מְהוֹלִים גְּאוּהָ וְרָךְ;  
מִיכָל, אֲחוֹת רְחוּקָה, אֲנִי עֲצוּבָה כְּמוֹךָ,  
כְּמוֹךָ נְדוּגוֹתֵי לְבוֹז לְאֶשֶׁר אֶהֱב.

כיצד עבר והווה באים לידי ביטוי בשיר זה? הסבר את תרומתם לבניית משמעות השיר.

22. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריו.

### בְּאֶחָד גִּלְגּוּלִי/ רַחֵל

הִהְיִיתִי חֲיָה בֵּין חַיֹּת הַשָּׂדֶה  
בְּיָמִים רְחוּקִים, בְּאֶחָד גִּלְגּוּלִי?  
וּמֵאֵז לִי קִרְבַּת הָאָחוֹת לְחִי  
וְאִמַּת הָאָדָם הַרוּדָה?

אֶפְרַת הַנוּצָה וְחֶסֶת הַמָּגֵן  
גִּלְגָּלֶה-פֶּרֶפֶרָה בִּי נִשְׁמַת צָפוֹר?  
מְנַגֶּנֶה עֲגֻמוּמִית, אֶהְבֵּת הַדְּרוֹר –  
הֵן מְמֹנָה, מְמֹנָה שְׂתִיָּהּ.

וְאוּלִי בְּגִלְגּוֹל הָרְחוּק־קָדוֹם  
הִיִּיתִי גְבַעַל־עֹשִׁיבִים יִרְקָרֵק?  
וְלָכֵן בְּאִמִּי־אֲדָמָה אֲדַבֵּק,  
וּמְנוּחִי בְּחִיקָה הַשָּׁחוּם.

פֶּרֶשׁ אֶת שְׁתֵּי הַשּׁוּרוֹת הַמְסִיּוּמוֹת אֶת הַשִּׁיר, וְהַסְבֵּר אֶת תַּפְקִידָן בַּבְּנִיית מִשְׁמַעוֹת הַשִּׁיר.

### בַּהֲצַלְחָה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל  
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך